

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 iunie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

judecând în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Brînzoii Alexandru-Cristian Nicolae,
născut la 17.08.1993, originar din România, or.
Galați, locuitor în sat. Slobozia-Mare, r-nul
Cahul,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.10.2015-07.07.2015;

instanța de apel: 08.09.2015-16.02.2016;

instanța de recurs: 03.05.2016-14.06.2016,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 07 iulie 2015, Brînzoii Alexandru-Cristian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 145 alin. (2) lit. a), b), j), k) Cod penal - 19 (nouăsprezece) ani închisoare;
- art. 188 al. (3) lit. c) și d) Cod penal - 10 (zece) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 24 (douăzeci și patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei, conform art. 72 alin. (4) Cod penal, în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de succesoriul legal Vacarenco Tatiana a fost admisă integral în partea prejudiciului moral și dispusă încasarea de la Brînzoii Alexandru-Cristian în beneficiul acesteia suma de 50 000 (cincizeci mii) lei, iar în partea încasării prejudiciului material acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, Brînzoii Alexandru-

Cristian la 13.06.2014, aproximativ la ora 10.00, aflându-se pe traseul Cantemir-Leova, a stopat autocamionul de model „Volkswaghen-Kady” cu n/î IL Bl 244, ce aparține S.R.L. ”Status Prim”, condus de șoferul Vacarenco Ivan, cu care ulterior s-a deplasat spre mun. Chișinău.

Astfel, în timpul deplasării pe traseul Chișinău-Hîncești, Km-13, Brînzoi Alexandru-Cristian, avînd intenția comiterii omorului șoferului Vacarenco Ivan, cu deosebită cruzime din interes material, intenționînd să-l deposeze de unitatea de transport, sub pretextul că dorește să-și satisfacă necesitățile fiziologice, la rugat pe ultimul să cotească în pădurea de lîngă tabăra de odihnă „Poienița Veselă” situată pe teritoriul s. Ruseștii-Noi, r-nul Ialoveni.

Deplasîndu-se pe un drum de pădure, aproximativ 200 metri de la traseu, prelungindu-și acțiunile sale îndreptate la omorul lui Vacarenco Ivan, unde după ce au coborît ambii din automobil, Brînzoi Alexandru-Cristian 1-a atacat pe Vacarenco Ivan cu o buturugă din lemn, aplicîndu-i multiple lovituri în regiunea capului lăsîndu-l fără cunoștință. Continuîndu-și acțiunile sale criminale Brînzoi Alexandru-Cristian, cu ajutorul unui cuțit pregătit din timp, i-a aplicat lui Vacarenco Ivan multiple lovituri în regiunea gîtului care în urma leziunilor corporale primite a decedat pe loc. Ulterior, Brînzoi Alexandru-Cristian, deposedîndu-l pe Vacarenco Ivan de automobil, a părăsit locul faptei.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1176 din 03.09.2014 decesul lui Vacarenco Ivan, a.n. 1988, a survenit în rezultatul hemoragiei externe ca rezultat a plăgilor tăiate a gîtului, cu lezarea vaselor sanguine, ce se confirmă prin modificările patologice depistate la examinarea medico-legală a cadavrului și adevărate prin examenul de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat următoarele leziuni corporale:

- plăgi tăiate a gîtului, cu lezarea pachetului neuro-vascular, esofagului, traheii; traumă cranio-cerebrală închisă: hemoragii pericraniene de culoare roșii-închise parieto-temporal pe stînga și mușchiul temporal stîng, hemoragii subarahnoidiene la baza lobilor temporali bilateral, edem cerebral pronunțat, echimoză și excoriații în regiunea capului și membrului stîng;

- care au fost produse intravital la acțiunile traumatice cu un obiect (-e) tăietor (-e) și cu corp (-uri) contondent (-e) sau la lovirea de acestea, într-o perioadă scurtă de timp între ele, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului, conform criteriului de pericol pentru viață și se califică cu puțin timp înainte și în comun se califică ca vătămare gravă.

Leziunile din regiunea gîtului (plăgi tăiate suprapuse) au fost produse cu un obiect tăietor (tăietor-înțepător). După aspectul morfo-lezional (unghiuri, margini) al leziunii, rezultă că obiectul vulnerant avea lama regulată, ascuțită.

Tot el, la 13.06.2014, aproximativ la ora 12.18, avînd intenția comiterii unei tâlhării, în timp ce se afla în calitate de pasager în autocamionul de model „Wolkswaghen-Kady”, cu n/î „IL Bl 244”, ce aparține S.R.L. "Status Prim", condus

de șoferul Vacarenco Ivan, unde în scopul realizării intenției sale infracționale, îndreptate spre sustragerea bunurilor altei persoane însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, în timpul deplasării pe traseul Chișinău-Hincești, Km-13, a săvârșit un atac asupra lui Vacarenco Ivan, cu scopul dobândirii mijlocului de transport și a bunurilor ce se aflau în el, sub pretextul că dorește să-și satisfacă necesitățile fiziologice, la rugat pe ultimul să cotească în pădurea de lângă tabăra de odihnă „Poienița Veselă” situată pe teritoriul s. Ruseștii-Noi, r-nul. Ialoveni.

Deplasându-se pe un drum de pădure, aproximativ 200 metri de la traseu, unde după ce au coborât ambii din automobil, Brinzoi Alexandru-Cristian 1-a atacat cu o buturugă din lemn pe Vacarenco Ivan, aplicându-i multiple lovituri în regiunea capului lăsându-l fără cunoștință. Continuându-și acțiunile sale criminale Brinzoi Alexandru-Cristian, cu ajutorul unui cuțit pregătit din timp, i-a aplicat lui Vacarenco Ivan multiple lovituri în regiunea gâtului, care în urma leziunilor corporale primite a decedat pe loc.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1176 din 03.09.2014 decesul lui Vacarenco Ivan, a.n. 1988, a survenit în rezultatul hemoragiei externe ca rezultat a plăgilor tăiate a gâtului, cu lezarea vaselor sanguine, ce se confirmă prin modificările patologice depistate la examinarea medico-legală a cadavrului și adevărate prin examenul de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat următoarele leziuni corporale:

- plăgi tăiate a gâtului, cu lezarea pachetului neuro-vascular, esofagului, traheii; traumă cranio-cerebrală închisă: hemoragii pericraniene de culoare roșii-închise parieto-temporal pe stînga și mușchiul temporal stîng, hemoragii subarahnoidene la baza lobilor temporali bilateral, edem cerebral pronunțat, echimoză și excoriații în regiunea capului și membrului stîng;

- care au fost produse intravital la acțiunile traumatice cu un obiect (-e) tăietor (-e) și cu corp (-uri) contondent (-e) sau la lovirea de acestea, într-o perioadă scurtă de timp între ele, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului, conform criteriului de pericol pentru viață și se califică cu puțin timp înainte și în comun se califică ca vătămare gravă.

Leziunile din regiunea gâtului (plăgi tăiate suprapuse) au fost produse cu un obiect tăietor (tăietor-înțepător). După aspectul morfo-lezional (unghiuri, margini) al leziunii, rezultă că obiectul vulnerant avea lama regulată, ascuțită.

Ulterior, Brinzoi Alexandru-Cristian prelungindu-și acțiunile criminale, astfel înfrîngînd lui Vacarenco Ivan rezistența, aproximativ la ora 12.37, a sustras autocamionul de model „Wolkswaghen-Kady” cu n/i. „IL B1 244”, estimat la prețul de 38 000 lei și bunurile care erau în el și anume: un telefon mobil de model „Nokia 100”, estimat la prețul de 600 lei; un telefon mobil de model „Nokia E51” la prețul de 1000 lei; un portmoneu confecționat din piele la prețul de 150 lei, cu care s-a deplasat în s. Slobozia Mare, r-nul Cahul, astfel cauzînd întreprinderii S.R.L. „Status Prim” o

pagubă materială considerabilă în mărime de 38 000 lei, iar părții vătămate Vacarenco Tatiana o pagubă materială considerabilă în mărime de 1750 lei.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Brînzoi Alexandru-Cristian să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(2) lit. a), b), j) și k) Cod penal cu stabilirea pedepsei cu detenție pe viață, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c) și d) Cod penal a-i stabili o pedeapsă de 10 ani închisoare în penitenciar de tip închis și potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concursul de infracțiuni a-i stabili pedeapsa definitivă cu închisoare pe viață, cu executarea în penitenciar de tip închis și cu admiterea acțiunii civile înaintate de succesorului legal Vacarenco Tatiana și de a încasa de la Brînzoi Alexandru-Cristian în beneficiul acesteia suma acțiunii civile înaintate în mărime de 50 000 lei.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel și inculpatul prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, apelul procurorului a fost respins ca depus peste termen, iar apelul inculpatului a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat că, prima instanță a stabilit circumstanțele de fapt ale infracțiunilor comise, a făcut o apreciere corectă a probelor prezentate, a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, întemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul Brînzoi Alexandru-Cristian a săvârșit infracțiunile imputate lui și a aplicat în privința acestuia o pedeapsă echitabilă.

Totodată, Colegiul penal a reținut că vina inculpatului Brînzoi Alexandru-Cristian este demonstrată prin cumulul de probe cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel, iar instanța de fond corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-77 Cod penal și prin urmare, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile privațiunii de libertate.

De asemenea, Colegiul penal a reținut că apelul declarat de acuzatorul de stat a fost depus cu încălcarea termenului legal, iar apelul inculpatului prin care acesta solicită aplicarea unei pedepse mai blânde, este nefondat, avînd în vedere că prima instanță a aplicat în privința acestuia o pedeapsă echitabilă.

Colegiul penal a concluzionat că, apelul procurorului este depus cu încălcarea termenului, deoarece sentința a fost pronunțată public la 07.07.2015, la pronunțarea sentinței fiind prezent acuzatorul de stat, Dermenji Valeriu, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 07.07.2015 (f.d. 230 verso V. II), termenul de contestare a sentinței menționate a expirat la 22.07.2015, iar cererea de apel a fost depusă la 23.07.2015, cu încălcarea termenului legal.

Din considerentele menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia că

procurorul a omis termenul de depunere a apelului fără careva motive întemeiate. Dînsul nu a prezentat în ședința instanței de apel careva argumente sau probe care ar fi demonstrat că a omis termenul din careva motive întemeiate.

Reieșind din cele indicate, Colegiul penal menționînd că instanța de fond și-a motivat soluția și nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental, a considerat că urmează a fi respins ca depus peste termen apelul procurorului și ca nefondat apelul inculpatului cu menținerea sentinței contestate.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, pe motiv că, instanța de apel respingînd cererea de apel ca fiind depusă peste termen a omis prevederile art. 402 alin. (1) și art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursul ordinar declarat de procuror, în baza materialelor cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, - temeii care își găsește reflectare în decizia contestată.

Recurentul critică soluția instanței de apel prin prisma judecării apelului declarat, care a fost depus în termenul prevăzut de lege, însă instanța de apel l-a respins ca fiind depus peste termen.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală (în vigoare la momentul pronunțării sentinței), termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau, în cazul înaintării cererii în condițiile art. 399 alin. (2) Cod de procedură penală (în vigoare la momentul pronunțării sentinței), de la data înmînării copiei de pe sentința redactată, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de fond din 07.07.2015 (f.d. 230-verso, Vol. II), președintele ședinței întorcîndu-se în sala de judecată a pronunțat integral sentința, a explicat procedura și termenul de atac precum și dreptul participanților la proces de a lua cunoștință de procesul-verbal al ședinței de judecată și de a formula observații asupra acestuia, iar conform recipisei copia sentinței a fost înmînată participanților la proces, inclusiv și procurorului în aceiași zi, adică la 07.07.2015 (f.d. 249, Vol. II).

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, împotriva sentinței primei instanțe procurorul a declarat apel la 23.07.2015, care ulterior a fost expediat Curții de Apel Chișinău, însă instanța de apel, prin decizia din 16.02.2016 a respins apelul declarat ca depus peste termen, motivînd soluția prin faptul că: „*apelul procurorului este depus cu încălcarea termenului, deoarece sentința a fost pronunțată public la 07.07.2015, la pronunțarea sentinței fiind prezent acuzatorul de stat, Dermenji*

Valeriu, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 07.07.2015 (f.d. 230 verso, V. II), termenul de contestare a sentinței menționate a expirat la 22.07.2015, iar cererea de apel a fost depusă la 23.07.2015, cu încălcarea termenului legal”.

Colegiul penal, consideră că concluzia instanței privind respingerea apelului declarat ca depus peste termen, este incorectă, deoarece conform prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește și prin urmare, reieșind din faptul că sentința instanței de fond a fost pronunțată la 07.07.2015, termenul de declarare a apelului a expirat la 23.07.2015.

Astfel, instanța de apel constată că, cererea de apel declarată de către acuzatorul de stat a fost depusă în termenul legal prevăzut de lege, iar Colegiul penal al Curții de Apel eronat a ajuns la concluzia că acesta urmează a fi respins pe motiv că a fost depus peste termen și totodată, apelul, reprezentînd cel de-al doilea grad de jurisdicție asupra fondului cauzei și fiind o cale de atac de reformare a hotărîrii primei instanțe, atît în fapt cît și în drept, acesta nu a fost examinat în fond.

În altă ordine de idei, instanța de recurs remarcă, că decizia instanței de apel mai este întocmită cu abateri de la prevederile art. 417 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, deoarece aceasta nu cuprinde fondul și motivele apelurilor declarate de procuror și de inculpat.

Reieșind din cele expuse mai sus, se concluzionează că, decizia instanței de apel este adoptată cu încălcarea legislației penale, fapt ce se reține de către Colegiul penal lărgit ca eroare procesuală, care se încadrează în pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

În acest context, Colegiul penal consideră că eroarea comisă nu poate fi reparată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

Rezumînd cele menționate, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 al. (5) și 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele

importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, ținând cont de motivele expuse în prezenta decizie, și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală

7. În conformitate cu prevederile art.435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 în partea respingerii apelului procurorului, în cauza penală în privința lui Brînzoi Alexandru-Cristian și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia recurată se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia publicată integral la 12 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun